

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1060/24-U
Sp. zn. ČŠIU-S-202/24-U

Název	Základní umělecká škola Gustava Waltera Bílina, příspěvková organizace
Sídlo	Mírové náměstí 21/16, 418 01 Bílina
E-mail	zus@zus-bilina.cz
IČO	63 788 047
Identifikátor	600 084 922
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Jiří Kopa
Zřizovatel	Město Bílina
Místo inspekční činnosti	Mírové náměstí 21/16, Bílina
Inspekční činnost na místě	3. 6. 2024, 6. 6. 2024 – 7. 6. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní umělecká škola Gustava Waltera Bílina, příspěvková organizace (dále „škola“) je školou s dlouholetou tradicí. Zájemcům z řad dětí a dospělých nabízí umělecké vzdělávání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru. Z důvodu nezájmu bylo vzdělávání v literárně-dramatickém oboru dočasně přerušeno. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 185 žáků. Byly vytvořeny podmínky pro vzdělávání žáků s tělesným postižením.

Základní informace o své činnosti škola zveřejňuje na webových stránkách www.zus-bilina.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Naplnění vize, záměrů a cílů školy stanovených pro období školních roků 2018/2019 až 2022/2023 ředitel školy vyhodnotil a přijal opatření v koncepci rozvoje, která zachycuje jeho manažerské záměry pro období následujících tří školních roků.

Řídící kompetence jsou dlouhodobě rozděleny mezi ředitele a ekonomku (účetní), která se zabývá záležitostmi ekonomickými, provozními a personálními. Jmenován byl nový statutární zástupce, kterému ředitel školy udělil kompetence spadající do oblasti zastupování v době jeho nepřítomnosti a organizování různých školních aktivit. Ředitel školy nevěnoval dostatečnou pozornost manažerskému a pedagogickému vedení. Kvalitu výuky a práci pedagogů sledoval v méně časté hospitační činnosti. Vyučujícím jen zřídka poskytoval metodickou podporu přispívající ke zkvalitnění vzdělávání a účelnou zpětnou vazbu ke kvalitě jejich práce. Při hospitační činnosti realizované Českou školní inspekcí se projevily nedostatky v pedagogicko-organizačních aspektech výuky, např. ve struktuře vyučovací hodiny, formách a metodách, v práci se vzdělávacím cílem, využívání formativního hodnocení, rozvoji reflexe a hodnotících dovedností žáků. Kontrolní mechanismy nejsou dostatečně účinné. Zápisy ve vzorku třídních knih vedených ve školním roce 2023/2024 neposkytují informace o naplňování očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu. Některé zápisy jsou nesrozumitelné a zaměřené zejména na učební materiál (např. název učebnice nebo skladby, číslo stránky nebo lekce), který se častokrát dlouhodobě opakuje. Zjištěny byly zápisy s nevhodnými a dehonestujícími poznámkami směrem k žákovi. Ze záznamů z jednání pedagogické rady nevyplývají opatření směřující ke zlepšování kvality vzdělávání. K předávání informací v pedagogickém sboru je využívána především osobní komunikace. Přínosný je elektronický informační systém, který umožňuje poskytování informací všem aktérům vzdělávání, vedení pedagogické dokumentace a sdílení výukových materiálů.

Pedagogický sbor tvoří celkem 14 pedagogických pracovníků převážně s mnohaletou pedagogickou praxí. Dvěma začínajícím učitelům, studujícím k získání požadovaných kvalifikačních předpokladů, je poskytována podpora v rámci nastaveného adaptačního programu. V oblasti vlastního profesního rozvoje se učitelé zaměřují zejména na samostudium. Podílejí se na prezentaci školy společně se svými žáky, někteří jsou výkonnými umělci. Řediteli školy se nedaří motivovat pedagogy k dalšímu vzdělávání nabídkou kurzů, seminářů nebo workshopů. Aktivity přispívající k profesnímu rozvoji ředitele školy nepokrývají v potřebné míře oblast manažerského a pedagogického vedení. Vyšší nároky na vzdělávání pedagogického týmu jsou předpokladem pro zlepšení kvality výuky.

Školní učebny se nachází ve 2. patře, taneční sál v 1. patře historické budovy v majetku zřizovatele, kterou škola sdílí společně s městskou knihovnou. V souvislosti s umístěním

školy bylo zjištěno riziko v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v době vyučování, k němuž ředitel školy přijal v průběhu inspekční činnosti odpovídající opatření.

Od minulé inspekční činnosti se zkvalitnily materiálně-technické podmínky vzdělávání. Učebny byly postupně modernizovány. V některých z nich je nutné zlepšit akustické podmínky s ohledem na vyučovanou hru na nástroj. Učebna výtvarného oboru vyžaduje zkvalitnění podmínek pro vzdělávání. Žakovský nábytek neodpovídá ergonomickým požadavkům pro správné sezení žáků předškolního a mladšího školního věku. Prostor učebny je hygienicky nevyhovující, je zastaven mnoha nepotřebnými a zastaralými věcmi, takže není možné učebnu kvalitně uklízet. Zavedeno bylo drátové i bezdrátové internetové připojení, nakoupeny notebooky pro učitele, které umožnily pravidelné využívání školního elektronického informačního systému. Průběžně je obnovováno a doplňováno vybavení školy (např. hudební nástroje, učební pomůcky, výukový materiál). Vzdělávání žáků v hudebním oboru je školou materiálně podporováno, mají možnost bezplatného vypůjčení školního hudebního nástroje.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Očekávané výstupy vyučovaných oborů ve školním vzdělávacím programu jsou zpracovány na různé úrovni a odlišným způsobem. Některé názvy předmětů neodpovídají názvům předmětů v rozvrzích hodin. Povinnost kolektivní výuky v hudebním oboru je stanovena od 1. ročníku základního studia I. stupně zapsáním žáků do sborového zpěvu. Dle předložených třídních knih byla v tomto předmětu zjištěna vysoká absence žáků. Plněním kolektivní výuky tímto způsobem není podporován rozvoj praktických dovedností žáků v předmětech komorní nebo souborová hra, které jsou v učebních plánech stanoveny ve vyšších ročnících jako nepovinné. Očekávané výstupy v předmětu hudební nauka nejsou adekvátně stanoveny, přesahují reálné možnosti žáků daného ročníku. Očekávané výstupy ve výtvarném oboru jsou pouze rámcové, nejsou rozpracovány do konkrétních obsahů v jednotlivých ročnících. Skupiny kolektivní výuky jsou tvořeny z žáků více ročníků, avšak velkých věkových rozdílů. Ve výtvarném oboru jsou zařazeni žáci od přípravného studia až po II. stupeň základního studia. V hudební nauce je mezi žáky 4. a 5. ročníku základního studia I. stupně zařazen žák 1. ročníku základního studia I. stupně, což pedagogům znemožňuje naplňovat cíle stanovené ročníkovými očekávanými výstupy.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2016 se škola snažila rozšířit vzdělávací nabídku o nová studijní zaměření a předměty. Na přechodnou dobu se podařilo obnovit výuku hry na akordeon a na elektrickou kytaru. Ve školním roce 2022/2023 byla v přípravném studiu zahájena dlouhodobě nabízená výuka hry na housle, která se nadále zdárně rozvíjí. Daří se vzdělávání ve hře na dřevěné dechové nástroje. Založením souboru Klarineto a souboru hráčů na bicí nástroje mají žáci možnost praktického uplatnění získaných dovedností.

Vzhledem k velké absenci žáků v době inspekční činnosti nebylo možné uskutečnit všechny naplánované hospitace. Z průběhu hodnocené výuky a navštívených akcí školy (postupové zkoušky, vzdělávací program pro mateřské školy) vyplynulo, že pedagogové zejména v hudebním a výtvarném oboru pracují se žáky převážně klasickými metodami a obvyklými, léty využívanými postupy. Pedagogové komunikovali se žáky z pozice formální autority.

V úvodu hry na kytaru bylo využito zážitku žáka z koncertu a společné školní akce. Jeho výkon byl převažujícím způsobem pozitivně ohodnocen učitelem, žák byl v komunikaci pasivní. Poté si opakoval již nastudované skladby. Žákyně při hře na zobcovou flétnu měla možnost využívat výukové materiály z více zdrojů. V průběhu výuky však nebyla zařazena relaxace a uvolnění, které jsou důležité pro tvoření správného tónu.

Hospitovaná výuka ve výtvarném oboru byla ve svém začátku negativně ovlivněna postupnými pozdními příchody žáků, v jejichž důsledku nedošlo ke společnému zahájení výuky, seznámení žáků se vzdělávacím cílem ani k jejich motivaci. Žáci byli velmi stručně informováni o jejich úkolu. Kolektiv byl věkově velmi rozdílný, žáci pracovali dle svých předpokladů a možností. Každý z nich měl jiné podmínky pro výtvarnou tvorbu vzhledem k sezení v učebně a umístění předlohy (obrazu), kterou se měli inspirovat. Kresba tužkou a poté malba vodovkami nebyla pro ně ničím novým ani zajímavým. Prostředí učebny nebylo inspirativní a stav užívaného výtvarného náčiní (štetce, barvy) nebyl podnětný pro výtvarnou práci. Pedagog poskytoval žákům malou individuální podporu, o tvorbě některých z nich neměl přehled. S žáky komunikoval kolektivně, mnohé udělované pokyny byly pro žáky spíše matoucí.

Výuka v tanečním oboru byla zaměřena na rozvoj a správné upevnění tanečních a baletních prvků. Žákyně si individuálně procvičovaly jednoduché hudebně-pohybové variace. Rozvíjely si hudební, prostorové a pohybové citění a tvořivost. Zvládaly základní taneční kroky a druhy chůze. Aktivně spolupracovaly v průběhu upevňování taneční choreografie. Uměly reagovat na užitou taneční terminologii. Učitelka průběžně žákyně motivovala, pozitivně hodnotila a vedla je k hodnocení tanečního projevu, čímž získala zpětnou vazbu o naplnění vzdělávacího cíle.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Jedním z cílů, který si škola stanovila, je vzdělávat žáky tak, aby se umění stalo radostí a trvalým obohacením jejich života. S postupnou náročností učiva se však pedagogům nedaří žáky dostatečně motivovat k pokračování v uměleckém vzdělávání v dalším ročníku, což se celkově odráží v poměrně malém počtu žáků ve škole (71 % nejvyššího povoleného počtu).

Hodnocení výsledků vzdělávání jednotlivých žáků je v kompetenci vyučujících. O celkových výsledcích vzdělávání získává vedení školy informace na třídních přehrávkách nebo veřejných koncertech, vystoupeních, výstavách a u postupových zkoušek. Výsledky vzdělávání jsou statisticky projednávány na jednáních pedagogické rady a při individuálních konzultacích ředitele školy s vyučujícími. Komunikace mezi školou a zákonnými zástupci žáků je otevřená, o výsledcích svých dětí jsou průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek, v závěru vyučovací hodiny nebo při prezentačních akcích školy.

Škola se snaží motivovat žáky k účasti v soutěžích, stále častějším problémem je však nesplnění předpokladů úspěšného zapojení žáků do soutěžních kategorií na úrovni okresních kol. V minulých letech se žákům dařilo ve hře na kytaru, keyboard, bicí nástroje, ve zpěvu a tanci. Tři žáci, úspěšní ve hře na kytaru, postoupili do krajského kola. Vybraní žáci se účastnili soutěže Kytarové pódium organizované konzervatoří v Teplicích. Jeden žák reprezentoval školu ve hře na klavír v okresním kole. Úspěchů pravidelně dosahují žákyně tanečního oboru, které se účastní soutěží a přehlídek pořádaných různými organizacemi nebo základními uměleckými školami. Ve školním roce 2023/2024 získaly v soutěži Spiramento ocenění ve stříbrném pásmu za jevištní kompozici a v bronzovém pásmu za scénický tanec. Žáci výtvarného oboru prezentují svá díla na výstavách v prostorách školy a městské knihovny. Jejich práce jsou využívány také jako grafická předloha plakátů a pozvánek.

Škola je trvalou součástí kulturního života města. K veřejné prezentaci výsledků vzdělávání žáků i k prezentaci školy jsou využívány nejrůznější příležitosti. Kromě svých akcí konaných v koncertním sále školy, na náměstí (např. každoroční program v rámci projektu ZUŠ Open) nebo v divadle účinkují žáci v programech pro další subjekty ve městě a v blízkém okolí. Na

veřejnosti prezentují své dovednosti také žáci školních hudebních souborů (dívčí komorní pěvecký sbor Komořinka, školní pěvecký sbor, soubor hráčů na bicí nástroje a v tomto školním roce nově soubor Klarineto).

Škola udržuje dílčí spolupráci s blízkými základními uměleckými školami, zkušenosti však s nimi nesdílí. Pro děti z místních i okolních mateřských škol a žáky základních škol pořádá výchovné koncerty a dny otevřených dveří se záměrem seznámit děti a žáky s prostředím základní umělecké školy, představit nabídku a podpořit zájem o vzdělávání v uměleckých oborech. Od minulého školního roku se škola snaží o obnovení mezinárodní spolupráce s německými příhraničními městy a projednává navázání partnerských vztahů s německou hudební školou.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti přetrvává nedostatečná práce se vzdělávacím cílem, nejsou rozvíjeny hodnotící dovednosti žáků. Nízká je motivace pedagogů k vlastnímu profesnímu rozvoji. Přetvárá riziko v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.
- Zhoršení nastalo v manažerském a pedagogickém vedení a v realizaci kontrolních činností podporujících zkvalitňování vzdělávání.

Silné stránky

- Škola aktivně prezentuje svoji činnost a výsledky vzdělávání žáků na veřejnosti, je součástí kulturního života města a jeho okolí. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Škola nezajistila bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu vyučování. (1.4)
- Manažerské a pedagogické vedení a realizace kontrolních činností nejsou zcela funkční, procesy vyhodnocování jsou prováděny jen částečně a jen s částečným dopadem na zkvalitňování vzdělávání každého žáka. (2.1)
- Vedení školy nesystematicky realizuje aktivity přispívající k vlastnímu profesnímu rozvoji, ty nepokrývají v potřebné míře oblast manažerského a pedagogického vedení. (2.5)
- Pedagogové jsou ke svému profesnímu rozvoji spíše pasivní, pouze výjimečně inovují své vzdělávací postupy, ve vzdělávání více uplatňují tradiční poznatky. (3.5)
- Žáci v hudebním a výtvarném oboru nebyli seznamováni se vzdělávacím cílem ani neměli možnost se podílet na jeho stanovení. Nereflektovali vlastní rozvoj a přínos vyučovací hodiny. (4.1)
- Vyučující nepodporovali rozvoj hodnotících dovedností žáků. V kolektivní výuce výtvarného oboru nebyla uplatňována individuální podpora rozvoje žáka ani diferenciací vzdělávacího obsahu vzhledem k velkým věkovým rozdílům a předpokladům žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na kvalitní manažerské a pedagogické vedení, efektivně vyhodnocovat kontrolní činnosti.
- Aktivně rozvíjet profesní dovednosti pedagogů a podporovat sdílení zkušeností. Inovovat vzdělávací postupy, zajímat se o nové trendy a získané poznatky uplatňovat ve výuce. Efektivně vyhodnocovat vlastní práci.
- Rozvíjet práci se vzdělávacím cílem, poskytovat žákům prostor pro reflexi vlastního růstu, podporovat rozvoj hodnotících dovedností, uplatňovat individuální přístup ke vzdělávání každého žáka, v kolektivní výuce diferencovat vzdělávací obsah dle předpokladů žáků.
- Aktualizovat školní vzdělávací program. Očekávané výstupy v jednotlivých ročnících výtvarného oboru a hudební nauky nastavit tak, aby odpovídaly věku a možnostem žáků. Uvést konkrétní cíle, záměry a techniky.
- Zkvalitnit prostorové a materiální podmínky pro vzdělávání žáků ve výtvarném oboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace města Bílina s účinností od 1. 1. 2023
2. Jmenování ředitele školy s účinností od 1. 8. 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 30. 5. 2024)
4. Koncepce rozvoje Základní umělecké školy pro období 2018/2019-2022/2023, 2023/2024-2025/2026
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
6. Organizační řád s účinností od 12. 10. 2008 včetně příloh a dodatků
7. Školní vzdělávací program s platností od 1. 9. 2020
8. Školní řád s účinností od 1. 9. 2020
9. Školní matrika, školní rok 2023/2024 (vzorek)
10. Třídní knihy, školní rok 2023/2024 (vzorek)
11. Elektronický informační systém školy k termínu inspekční činnosti
12. Rozvrhy vyučovacích hodin platné v době inspekční činnosti
13. Kontrolní a hospitační činnost, školní roky 2022/2023, 2023/2024 (vzorek)
14. Záznamy z jednání pedagogické rady, záznamy z provozních porad, školní roky 2022/2023, 2023/2024 (vzorek)

15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k datu inspekční činnosti (vzorek) včetně osvědčení z dalšího vzdělávání
16. Pokyn ředitele školy k adaptačnímu období začínajících učitelů s účinností od 1. 9. 2023, Plán adaptace začínajících učitelů, školní rok 2023/2024
17. Zápis o skutečnostech zjištěných v průběhu inspekční činnosti (ze dne 3. 6. 2024)
18. Inspekční zpráva č. j.: ČŠIU-422/16-U (ze dne 24. 3. 2016)
19. Webové stránky školy: www.zus-bilina.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Jana Hornová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

Mgr. Dominika Valešková, odbornice v oblasti základního uměleckého vzdělávání

24. 6. 2024